

при доходъ до 20,000 аспри, *сиаметъ* при по-голѣмъ доходъ). Християнитѣ-земледѣлци били оставяни въ земитѣ имѣ, а жителитѣ на превзети съ бой градове, отъ воинствения и, безпокоенъ духъ на които жители се страхували, изселвали въ Азия и ги замѣнявали съ османлии¹.

Единствениятъ владѣтель, който би могълъ енергично да се противопостави на турцитѣ, когато тѣ почнали да покоряватъ Балканския полуостровъ, сръбскиятъ царь *Стефанъ Душанъ*, умрѣлъ внезапно, въ най-цвѣтушитѣ си години, на 20 декемврий 1355 г. Държавата му станала плячка на страшно безвластие. Синътъ на Душана *Урошъ*, 19-годишенъ юноша, билъ още твърде младъ, за да управлява. Отъ негово име искали да управляватъ Душановиятъ братъ Симеонъ и честолюбивата царица Елена, докато могъшитѣ болярски родове, които придобили голѣма властъ, както въ Сърбия, така и въ Албания и въ Македония, се грижили само за личнитѣ си интереси. Сърбия се разпаднала на много малки полунезависими области подъ властѣта на бивши полководци и придворни на Душана или на синоветѣ му.

Душановиятъ братъ, владѣтельтъ на Тесалия, Епиръ и Етолия, билъ коронованъ въ Трикала подъ името *Симеонъ Палеологъ Урошъ* († 1371 г.) за императоръ на сърби и гърци. Скоро той отстѣпилъ Епиръ на *Тома*, синъ на войводата Прелюба, който се задържалъ тамъ до 1385 г., като непрестанно воювалъ съ албанцитѣ. Въ Тесалия Симеонъ наследилъ синъ му *Иванъ Урошъ* — последниятъ Неманичъ, монахъ по характеръ; следъ нахлуването на турцитѣ въ 1410 г. той умрѣлъ като епископъ и основателъ на Метеорскитѣ манастири.

Храбриятъ деспотъ *Иванъ Углешъ* отъ братята Мрнявчевичи господарувалъ въ Сересъ и Мелникъ; *Вълкашинъ* отначало (1356 г.) билъ челникъ² при двора на царь Уроша, но по-късно получилъ титлата деспотъ. Въ Драма управлявалъ тѣстътъ на Углеша кесарь *Войхна*, а въ южна Македония отъ Сересъ до Вардаръ — *Богданъ* (Югъ-Богданъ), за когото се пѣе и до днесъ въ народнитѣ пѣсни; по на северъ отъ него билъ севастократорътъ *Деянъ*. Въ Албания господарували двама албанци — *Андрей Мусаки* и *Карлъ Топиа*, последниятъ — въ земитѣ между рѣкитѣ Матъ и Шкумба. Въ 1368 г. той успѣлъ да превземе отъ Анжу Драчъ. Освенъ тѣхъ тамъ билъ и славянинътъ *Александъръ* — „господинъ“ на Валона и Канина. Въ Охридъ ималъ резиденция албанецътъ-жупанъ *Ропя* или *Гропа*³, зетъ на Мусаки, а въ македонската Верея — *Радославъ Хлапенъ*. Въ Зета, около Шкодренското езеро, и по тамошното крайбрѣжие силно и господствуваще положение заела фамилията *Балии*. Херцеговина управлявалъ *Войславъ Войхновичъ*, изгоненъ по-късно отъ племеника си *Никола Алтомановичъ*. Съ голѣмо влияние се ползувалъ сѣщо и севастократорътъ *Бранко*, губернаторъ на Охридъ⁴ при Душана, прадѣдо на знаменититѣ Бранковичи. Най-после въ 1356 г. при двора на младия Урошъ намираме и князь *Лазаръ*.

Цѣлото това раздробяване довело работитѣ до междуособици и до кръвопролитни фамилни крамоли и бързо възникналата Душанова държава следъ нѣколко години се разпаднала за винаги. Но не по-добре било и въ България. Наистина, въ състава на Александровитѣ владения влизало цѣлото царство, но вътре въ предѣлитѣ му се появили отдѣлни династии, които действували самостоятелно и винаги били готови да следватъ примѣра на сръбскитѣ велможи. Въ крайбрѣжнитѣ равнини и въ планинскитѣ рѣчни области около Камчия управлявалъ почти самостоятелно архонтътъ *Баликъ* съ седалище въ Карбонъ (Балчикъ), а следъ това деспотътъ *Добротичъ* (*Τομπροτίτζης*, Dobrodicius, Dobordize), за чието участие въ